

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 022212 16 Kž
Sarajevo, 12.03.2019. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu u vijeću sastavljenom od sudija Slavka Marića kao predsjednika vijeća, Emira Neradina i Dragana Čorlije kao članova vijeća, uz učešće Živane Roić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih S.Dž. i Dž.D., zbog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. u vezi sa stavom 1. i članom 28. i krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. i čl. 55. i 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama tužitelja Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo i branitelja optuženog S. Dž., izjavljenih protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 022212 14 K od 31.03.2016. godine, nakon održane sjednice vijeća dana 12.03.2019. godine, kojoj su prisustvovali v.d. Glavnog federalnog tužitelja T. J., optuženi S. Dž. i Dž. D. i njihovi branitelji advokati K. K. i A. L., donio je:

P R E S U D U

Žalba tužitelja Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo u odnosu na tačke II-3., II-4., II-6., II-7., II-8. i III-5 izreke se odbijaju kao neosnovane i u tom dijelu se potvrđuje presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 022212 14 K od 31.03.2016. godine.

Žalba tužitelja Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo u dijelu koji se odnosi tačku I-1. izreke se odbija kao neosnovana, a djelimično se uvažava žalba branitelja optuženog S. Dž. u odnosu na tačku I-1. izreke, pa se presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 022212 14 K od 31.03.2016. godine preinačava u odluci o krivičnopravnoj sankciji, tako da se optuženom S. Dž. za krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. u vezi sa stavom 1. i članom 28. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, za koje je oglašen krivim tačkom I-1. izreke presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 022212 14 K od 31.03.2016. godine, na osnovu člana 62. stav 1. i 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, izriče uvjetna osuda kojom mu se utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i istovremeno određuje da se ova kazna neće izvršiti ako optuženi u roku od 2 (dvije) godine od pravosnažnosti ove presude ne učini novo krivično djelo.

Žalba tužitelja Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo u odnosu na tačku I-2. izreke presude se djelomično uvažava, pa se presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 022212 14 K od 31.03.2016. godine ukida u dijelu koji se odnosi na tačku I-2. izreke i predmet u tom dijelu vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmjenjena.

O B R A Z L O Ź E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 022212 14 K od 31.03.2016. godine, optuženi S. Dž. je oglašen krivim zbog toga što je radnjama opisanim u tački I-1. izreke počinio krivično djelo Zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 28., a radnjama opisanim u tački I-2. izreke pomenute presude počinio krivično djelo Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), nakon čega mu je na osnovu odredbi čl. 42., 43. i 49. KZ FBiH, za krivično djelo iz tačke I-1. utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, a za krivično djelo iz tačke I-2. utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 2 (dva) mjeseca, a zatim, uz primjenu odredbi čl. 54. i 62. KZ FBiH izrečena uvjetna osuda kojom mu je utvrđena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i istovremeno određeno da se ova kazna neće izvršiti ukoliko optuženi u roku od 4 (četiri) godine ne učini novo krivično djelo. Istom presudom je optuženi S. Dž., na osnovu člana 299. (bez navođenja tačke navedenoga člana) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) oslobođen optužbi da je radnjama opisanim u tačkama II-3., II-4. i II-6. izreke počinio produženo krivično djelo Zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa čl. 31. i 55. KZ FBiH, a optuženi S. Dž. i Dž. D. su oslobođeni optužbi da su radnjama opisanim u tačkama II-7. i II-8. zajedno počinili produženo krivično djelo Zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa čl. 31. i 55. KZ FBiH. Istovremeno, na osnovu člana 298. (takođe bez navođenja tačke navedenoga člana) ZKP FBiH, a zbog odustanka tužitelja od krivičnog gonjenja, prema optuženom S. Dž. je odbijena optužba zbog radnji opisanih u tački III-5. izreke presude, bez kvalifikovanja o kojem bi se krivičnom djelu radilo u datom slučaju. Na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH je odlučeno da se optužni oslobađaju dužnosti naknade troškova krivičnog postupka i sudskog paušala, te da isti padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv navedene presude blagovremeno su izjavili žalbe tužitelj Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo (kantonalni tužitelj) i branitelji optuženog S. Dž., advokati K. K. i M. B. iz I. u odnosu na osuđujući dio presude. Kantonalni tužitelj je žalbu izjavio zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) i k) ZKP FBiH, povrede Krivičnog zakona iz člana 313. stav 1. tačka e) ZKP FBiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 314. stav 1. ZKP FBiH i zbog odluke o krivičnoj sankciji iz člana 314. stav 1. ZKP FBiH, sa prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu ukine, ili da prvostepenu presudu preinači tako što će optužene oglasiti krivim za

sva krivična djela za koja su optuženi, ili da preinači prvostepenu presudu u pogledu odluke o kazni i optuženom umjesto uvjetne osude izrekne bezuvjetnu kaznu zatvora.

Branitelji optuženog S. Dž. su žalbu izjavili zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) i stav 2. ZKP FBiH, povrede Krivičnog zakona iz člana 313. stav 1. tačka b) ZKP FBiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 314. stav 1. ZKP FBiH i zbog odluke o krivičnoj sankciji iz člana 315. stav 1. i 2. ZKP FBiH, sa prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu preinači u dijelu u kojem je optuženi S. Dž. oglašen krivim, na način da optuženog oslobodi od optužbe, ili da u tom dijelu prvostepenu presudu ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje prvostepenom sudu.

Odgovore na žalbu kantonalnog tužitelja su dostavili branitelji optuženog S. Dž. advokati K. K. i M. B., te branitelj optuženog Dž. D., advokat A. L. iz S.. Branitelji optuženog S. Dž. su predložili da se, iz razloga koje su naveli u svojim odgovorima, žalba kantonalnog tužitelja odbije kao neosnovana u odnosu na oslobađajući dio i potvrdi prvostepena presuda, a da se u dijelu kojim je optuženi S. Dž. oglašen krivim presuda preinači i optuženi oslobodi optužbe, ili da se u tom dijelu presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Branitelj optuženog Dž. D. je predložio da se, imajući u vidu razloge koje je iznio u odgovoru na žalbu, odbije kao neosnovana žalba kantonalnog tužitelja i potvrdi prvostepena presuda.

Federalni tužitelj je u svom podnesku broj T09 0 KTKŽ 0018249 16 od 23.12.2016. godine predložio da se žalba kantonalnog tužitelja u dijelu koji se odnosi na tačku I-1. izreke prvostepene presude uvaži, prvostepena presuda preinači u odluci o kazni na način da se optuženom izrekne bezuvjetna kazna zatvora. U dijelu koji se odnosi na tačke I-2., II-3., II-4., II-6., II-7. i II-8. izreke presude, federalni tužitelj je predložio da ovaj sud uvaži žalbu kantonalnog tužitelja i prvostepenu presudu ukine, dok je u dijelu koji se odnosi na tačku III-5. izreke presude predložio da se žalba odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća, koja je održana shodno odredbi člana 319. ZKP FBiH, federalni tužitelj je ostao kod prijedloga iz ranije citiranog dopisa. Branitelj optuženog S. Dž. advokat K. K. je ostao kod prijedloga i navoda istaknutih u svojoj žalbi, kao i prijedloga i navoda iz odgovora na žalbu, dok se optuženi S. Dž. pridružio njegovom izlaganju. Branitelj optuženog Dž. D. je ostao kod navoda i prijedloga iz odgovora na žalbu, sa čim se saglasio i optuženi Dž. D..

Ovaj sud je pobijanu presudu ispitao u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 321. ZKP FBiH, pa je nakon toga odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka kantonalni tužitelj u žalbi navodi da je prvostepeni sud prekoračio optužbu time što je u odnosu na tačku I-2. izreke pobijane presude izmjenio pravnu ocjenu krivičnog djela, tako što je umjesto zbog krivičnog djela Zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3.

u vezi sa članom 55. KZFBiH, za koje je kantonalni tužitelj teretio optuženog u potvrđenoj, odnosno na glavnom pretresu izmjenjenoj optužnici, optuženog oglasio krivim zbog krivičnog djela Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH, a da pri tome nije izvršio odgovarajuće izmjene u činjeničnom opisu krivičnog djela. Kantonalni tužitelj smatra da je ovakvim postupanjem suda došlo do izmjene kriminalnog događaja i da je prvostepeni sud presudio za djelo koje nije bilo predmet optužbe, čime je počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH.

Ovaj žalbeni prigovor nije osnovan.

Postojanje prekoračenja optužbe, kao jedne od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka propisane članom 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH, se cijeni s obzirom na činjenični opis krivičnog djela koji je sadržan u optužnici spram onog u izrečenoj presudi, a imajući u vidu odredbe o vezanosti presude za optužbu sadržane u članu 295. stav 1. ZKP FBiH. Odredbom člana 295. stav 2. ZKP FBiH je propisano da sud nije vezan za prijedloge tužitelja u pogledu pravne ocjene djela, iz čega slijedi da se optužba ne može prekoračiti izmjenom pravne ocjene krivičnog djela u izrečenoj presudi u odnosu na pravnu ocjenu koju je tužitelj dao u potvrđenoj, odnosno na glavnom pretresu izmjenjenoj optužnici. Ni eventualna pogrešna pravna kvalifikacija učinjena od strane suda, ne dovodi do prekoračenja optužbe, nego bi se takva greška mogla razmatrati u okviru žalbenog osnova povrede Krivičnog zakona iz člana 313. tačka d) ZKP FBiH. Slijedom navedenog, a imajući u vidu da prvostepeni sud u konkretnom slučaju nije mijenjao činjenični opis krivičnog djela sadržan u optužnici izmjenjenoj na glavnom pretresu, može se zaključiti da drugačijom pravnom ocjenom krivičnog djela u pobijanoj presudi prvostepeni sud nije prekoračio optužbu, odnosno nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH.

Kantonalni tužitelj u žalbi dalje navodi da je izreka pobijane presude nerazumljiva iz razloga što se prvostepeni sud, kod navođenja pravnog osnova za izricanje jedinstvene kazne za krivična djela u sticaju i primjeni uvjetne osude, poziva na odredbe čl. 54. i 62., bez navođenja naziva zakona na koji se odnose pomenuti članovi. Isto tako, prema daljim navodima branitelja, prvostepeni sud donosi oslobađajući dio presude pozivajući se na odredbu člana 299. ZKP FBiH, bez preciziranja tačke pomenutog člana, iz koje bi se vidjelo po kom od osnova navedenih u pomenutom članu je optuženi oslobođen od optužbe, dok na identičnu situaciju kantonalni tužitelj ukazuje i u odnosu na odbijajući dio presude (tačka III-5. izreke), gdje se prvostepeni sud takođe poziva samo na odredbu člana 298. ZKP FBiH, bez navođenja odgovarajuće tačke datog člana. Kantonalni tužitelj smatra da je usljed opisanih propusta izreka presude nerazumljiva, odnosno da je time prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Kada je u pitanju propust prvostepenog suda da kod pozivanja na pravni osnov za izricanje jedinstvene kazne za krivična djela u sticaju i za primjenu uvjetne osude u osuđujućem dijelu presude, osim članova navede i naziv zakona na čije odredbe se poziva, uvidom u pobijanu presudu utvrđeno je da se u izreci navodi sljedeće: „Pa primjenom člana 54. sticaj

krivičnih djela i člana 62. uvjetna osuda, utvrđuje jedinstvenu kaznu ...“. Iz navedenog je vidljivo da je prvostepeni sud propustio da nakon članova navede i naziv primjenjenog krivičnog zakona, ali tu se, po ocjeni ovog suda, radi o očitoj omašci prvostepenog suda. Sa druge strane, kada se ima u vidu da se prvostepeni sud, u dijelu izreke koji prethodi pozivanju na pomenute članove, u više navrata poziva na odgovarajuće odredbe KZ FBiH, kojeg primjenjuje u konkretnom slučaju, jasno je da se i kod pomenutih članova kod kojih nije naveden naziv zakona radi o KZ FBiH, jer i navedeni opisi pomenutih članova (sticaj krivičnih djela, uvjetna osuda) odgovaraju upravo odredbama KZ FBiH iz čl. 55. i 62. KZ FBiH, koji regulišu predmetnu materiju.

Vezano za drugi dio žalbenog prigovora kojim se ukazuje na propust prvostepenog suda da kod pozivanja na odredbe čl. 298. i 299. ZKP FBiH u izreci precizira i odgovarajuće tačke pomenutih odredbi, ovaj sud podsjeća da odredba člana 305. stav 4. ZKP FBiH propisuje da izreka oslobađajuće i odbijajuće presude mora obuhvatiti opis djela za koje je optužen i odluku o troškovima postupka i imovinskopravnom zahtjevu, ako je bio postavljen, dok odredbe st. 9. i 10. istoga člana predviđaju obavezu suda da u obrazloženju oslobađajuće presude naročito navede iz kojih razloga predviđenih članom 299. ZKP FBiH se donosi takva presuda, odnosno kod odbijajuće presude da navede razloge za odbijanje optužbe. Dakle, citirane zakonske odredbe ne zahtjevaju da u izreci presude budu izričito navedene odredbe ZKP FBiH po osnovu kojih se donosi oslobađajuća ili odbijajuća presuda, nego je sud dužan u obrazloženju, u okviru razloga presude, između ostalog, da obrazloži i osnov za donošenje takve presude. U konkretnom slučaju je iz izreke presude vidljivo da je prvostepeni sud zaista propustio, kod pozivanja na pravne osnove za donošenje oslobađajućeg i odbijajućeg dijela presude, precizirati odgovarajuću tačku iz čl. 298. i 299. ZKP FBiH. Međutim, pobijana presuda i u dijelu u kojem se optuženi oglašava krivim i u dijelu za koji se optužba odbija, sadrži opis djela za koje je bio optužen, kako to zahtjeva odredba člana 305. stav 4. ZKP FBiH. Pored toga, obrazloženje oslobađajućeg dijela presude sadrži jasno naznačenje da se optuženi oslobađaju od optužbi koje su im stavljene na teret radnjama opisanim u tačkama II-3., II-4., II-6., II-7., i II-8. izreke presude (oslobađajući dio presude) iz razloga što nisu dokazani objektivni i subjektivni elementi krivičnog djela koje im je stavljeno na teret (strana 39. obrazloženja pobijane presude), iz čega slijedi da je oslobađajući dio presude donesen temeljem odredbe člana 299. tačka c) ZKP FBiH, dok obrazloženje odbijajućeg dijela presude, kao uostalom i sama izreka na strani 6. pobijane presude, sadrže jasno naznačenje da se prema optuženom optužba odbija zbog odustanka tužioca od optužnice u odnosu na krivično-pravnu radnju iz tačke III-5. izreke, iz čega nedvojbeno slijedi da se radi o zakonskom osnovu za donošenje presude kojom se optužba odbija predviđenom u članu 298. tačka b) ZKP FBiH. Prema tome, i pored nepreciznog pozivanja na pomenute odredbe ZKP FBiH, pobijana presuda u oslobađajućem i odbijajućem dijelu sadrži neophodne elemente propisane citiranim odredbama ZKP FBiH, dok sa druge strane, kada se uzmu u obzir razlozi navedeni u obrazloženju, ne ostaje nikakva sumnja u pogledu pravnih osnova za donošenje presude kojom su optuženi oslobođeni od optužbe, odnosno kojom je optužba odbijena, zbog čega žalbeni prigovori izjavljeni u ovom pravcu nisu osnovani.

Pobijajući oslobađajući dio prvostepene presude (tačke II-3., II-4., II-6., II-7. i II-8. izreke) zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. točka k) ZKP FBiH, kantonalni tužitelj u žalbi navodi da obrazloženje presude ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama koje se odnose na ocjenu svih izvedenih dokaza, iz kojih bi proizilazio argumentovan zaključak da nije dokazano da su optuženi počinili krivična djela koja su im stavljena na teret. Obrazlažući ovaj prigovor, kantonalni tužitelj ukazuje da jedini razlog koji se daje u obrazloženju jeste zaključak na strani 37. obrazloženja da sud nije mogao na pouzdan način utvrditi da je optuženi S. Dž. postupao suprotno zaključenom Ugovoru o radu, Statutu „C. S.“, odlukama Nadzornog odbora i važećim materijalnim propisima, dok nema analize svih izvedenih dokaza kako to nalažu relevantne odredbe ZKP FBiH.

Navedeni žalbeni prigovori ne dovode u pitanje zakonitost pobijane presude.

Naime, razlozi za oslobađajući dio presude su sadržani na str. 32. do 38. obrazloženja, koje je koncipirano na način da su razlozi dati posebno za svaku pojedinu tačku izreke. Nasuprot tome, predmetnim žalbenim prigovorom kantonalni tužitelj osporava kompletan oslobađajući dio presude, ali pri tome ne precizira koje su to odlučne činjenice o kojima prvostepeni sud nije iznio razloge, ne razdvaja ih u odnosu na pojedine tačke oslobađajućeg dijela presude, niti konkretizuje dokaze koje je prvostepeni sud, po njegovoj tvrdnji, propustio cijeliti. Jedina konkretizacija prigovora jeste pomenuti navod da je prvostepeni sud oslobađajući dio presude obrazložio samo pomenutim zaključkom sa strane 37. obrazloženja, što ovaj sud nije mogao prihvatiti, jer kako je to već navedeno, obrazloženje razloga za donošenje oslobađajuće presude, i to za svaku tačku posebno, je sadržano na str. 32. do 38. obrazloženja, pa ovakav prigovor nije osnovan. Iz navedenog proizilazi da su preostali žalbeni prigovori kantonalnog tužitelja u odnosu na oslobađajući dio pobijane presude, kojima ukazuje da ovaj dio presude ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, postavljeni uopćeno i bez potrebne konkretizacije odlučnih činjenica u odnosu na pojedine tačke presude za koje smatra da nisu obrazložene, odnosno bez konkretizacije dokaza za koje tvrdi da ih je prvostepeni sud propustio cijeliti, zbog čega ovaj sud nalazi da se radi o paušalnim prigovorima koji se kao takvi nisu ni mogli ispitati.

U okviru prethodno pomenutog žalbenog osnova, kantonalni tužitelj, u odnosu na osudu za krivično djelo iz tačke I-2. izreke osuđujućeg dijela presude, prigovara da pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama, obzirom da prvostepeni sud, iako vrši izmjenu pravne ocjene krivičnog djela u odnosu na onu iz optužnice, uopće ne analizira obilježja krivičnog djela Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH, za koje je optuženog S. Dž. oglasio krivim.

Ovaj žalbeni prigovor je osnovan.

Ovaj sud podsjeća da je dužnost suda, prema odredbi člana 305. stav 7. ZKP FBiH, da u obrazloženju presude određeno i potpuno iznese koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, dajući naročito ocjenu vjerodostojnosti protivriječnih dokaza, te između ostalog, kojim se razlozima vodio pri rješavanju pravnih pitanja. U skladu sa navedenim, prvostepeni sud je u obrazloženju bio dužan da navede razloge u vezi pravne

ocjene krivičnog djela iz tačke I-2. izreke prvostepene presude. Međutim, prvostepeni sud u obrazloženju samo navodi zakonski opis krivičnog djela Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH, tj. da: „... djelo čini službena ili odgovorna osoba u Federaciji, koja propuštanjem dužnosti nadzora, očito nesavjesno postupa u vršenju službene dužnosti, pa zbog toga pravo drugoga bude teško povrijeđeno ili nastupi imovinska šteta st. 2, koja prelazi ... KM ...“, nakon čega izvodi zaključak da su radnjom optuženog ostvarena obilježja citiranog krivičnog djela, dok je dalje obrazloženje u potpunosti izostalo. Dakle, nema obrazloženja odlučnih činjenica vezanih za radnju izvršenja u vidu propuštanja dužnosti nadzora, na koju se očito pozvao prvostepeni sud, nema obrazloženja u vezi standarda očito nesavjesnog postupanja, zatim ocjene postojanja ovih obilježja datog krivičnog djela spram utvrđenog činjeničnog opisa krivičnog djela u tački I-2. izreke, niti prvostepeni sud daje razloge zašto ne prihvata pravnu kvalifikaciju iz optužnice, na što je opravdano žalbom ukazao kantonalni tužitelj. Usljed pomenutih propusta, po ocjeni ovog suda, pobijana presuda je u dijelu koji se odnosi na tačku I-2. izreke zahvaćena bitnim povredama odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, jer u obrazloženju nema razloga o odlučnim činjenicama.

Branitelji optuženog S. Dž. u uvodnom dijelu navode da svojom žalbom osporavaju osuđujući dio presude, tj. tačke I-1. i I-2. izreke i to iz osnova bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) i stav 2. ZKP FBiH, povrede Krivičnog zakona iz člana 313. stav 1. tačka b) ZKP FBiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 314. stav 1. ZKP FBiH i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji iz člana 315. stav 1. i stav 2. ZKP FBiH. Međutim, žalba sadrži obrazloženje samo žalbenog osnova pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, dok se ne dotiče ostalih žalbenih osnova, pa u odnosu na neobrazložene žalbene osnove ovaj sud nije ni bio u mogućnosti ispitati pobijanu presudu. S obzirom na navedeno, žalba branitelja optuženog S. Dž. je razmatrana samo u vezi istaknutih prigovora iz osnova pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, i to samo u odnosu na tačku I-1. izreke prvostepene presude, obzirom da je već utvrđeno postojanje bitne povrede odredaba krivičnog postupka koja za sobom povlači obavezno ukidanje presude u odnosu na tačku I-2. izreke presude, pa se nisu mogli dalje ispitivati žalbeni osnovi nižeg ispitnog reda.

Osporavajući utvrđeno činjenično stanje u vezi tačke I-1. izreke pobijane presude, branitelji optuženog u žalbi ističu da je u konkretnom slučaju „Š. k.“ d.d. S. sa dvije sporne fakture za kupovinu namještaja svojevoljno evidentirao KJP ... d.o.o. kao kupca, sve iz razloga što je na potpisu otpremnica bio potpis „DŽ.“, pa se, kako to branitelji tvrde, zbog asocijacije na KJP ... d.o.o., sa kojim je „Š. k.“ d.d. od ranije bio u obligaciono-pravnim odnosima, desilo da „Š. k.“ d.d. u spornim fakturama tereti KJP ... d.o.o. i samoinicijativno pokuša da izvrši kompenzaciju, što je potvrdio i svjedok V. S., kao i vještak finansijske struke A. H. i svjedoci V. M. i A. B.. Takođe branitelji optuženog S. Dž. ukazuju da se iz spornih faktura vidi da je iste izdalo privredno društvo „Š. k. n.“ d.o.o. a ne „Š. k.“ d.d. sa kojim je KJP ... d.o.o. bila u poslovnom odnosu, što po mišljenju branitelja kantonalni tužitelj nije pravilno prezentirao sudu, te da za KJP ... d.o.o. nije nastala nikakve šteta, što je potvrdio vještak finansijske struke A. H..

Navedeni žalbeni prigovori nisu osnovani.

Prema razlozima iznesenim u obrazloženju pobijane presude, prvostepeni sud je svoj zaključak o dokazanosti činjeničnih navoda iz tačke I-1. osuđujućeg dijela izreke presude zasnovao prvenstveno na ocjeni iskaza svjedoka V. M., A. A., A. B. i V. S., te na materijalnim dokazima, tj. ocjenom spornih faktura koje je izdao „Š. k.“ d.d. Sarajevo, a koji dokazi, i po ocjeni ovog suda, potvrđuju dokazanost činjeničnih navoda iz tačke I-1. izreke prvostepene presude. Ne može se prihvatiti prigovor branitelja optuženog S. Dž. da je „Š. k.“ d.d. S. zbog prezimena Dž., koje je bilo navedeno u dvije otpremnice za kućanski namještaj, usljed „asocijacije“ na ime direktora KJP ... d.o.o., sa kojim su od ranije imali poslovne odnose, izdao dvije sporne fakture od ... godine naslovljene na KJP ... d.o.o., a ne na fizičko lice kojem je isporučen namještaj, a zatim pokušao da izvrši kompenzaciju ovog potraživanja sa KJP ... d.o.o. Sarajevo. Prije svega, ovdje je bitno napomenuti da se radi o kućanskom namještaju ukupne vrijednosti ... KM, a ne poslovnom namještaju, pa je logičan zaključak da se radi o predmetu prodaje koji po logici stvari u pravilu ne kupuju privredni subjekti kao što je KJP ... d.o.o. S.. Pored toga, u otpremnicama na osnovu kojih su pravljene sporne fakture, pored spiska dijelova kućanskog namještaja koji je isporučen (trpezarijski stol, stolica, krevet, dušek, ugaona garnitura ...), stoji vidno navedena naznaka kupca: „ZA GOSP. Đ.“, bez da se bilo gdje pominje KJP ... d.o.o. Sarajevo, pa bi za iskusnog radnika kakav je V. S., bilo teško zamisliti da može napraviti ovakvu grešku u pogledu imena kupca, posebno da to uradi samoinicijativno i bez upute nekoga od nadređenih. Ovakav zaključak podržava i iskaz svjedoka A. B., koja je izjavila da se u dokumentaciji o predmetnoj kupovini namještaja, koju je posjedovao V. S. i koju je njoj pokazao kada ga je posjetila sa ciljem da razjasne nastala neslaganja oko knjigovodstvenih podataka, nalazio i primjerak otpremnice na kojoj je pisalo ime V. Dž., za kojeg je znala da je sin od optuženog, kao i V. broj mobitela, te da je na primjerku fakture bio paraf sekretarice od optuženog, iz čega proizilazi da je faktura blagovremeno poslana KJP ... d.o.o. ali da je optuženi, niti njegova sekretarica nisu proslijedili u računovodstvo. Sa ovim je saglasan i iskaz svjedoka V. M., zaposlenice na mjestu materijalnog knjigovođe u KJP ... d.o.o. Sarajevo, koja je izjavila da je odbila zahtjev direktorice A. A. da proknjiži sporne fakture. Kada se pored ovih dokaza uzme u obzir da je svjedok V. S., između ostalog, izjavio da je, potpisnik fakture bila „Dž. A.“, pri čemu on misli da je u pitanju Dž. A., inače supruga od optuženog, onda je i po ocjeni ovog suda, svjedočenje svjedoka V. S. neuvjerljivo u dijelu u kojem tvrdi da je on zbog „asocijacije“ prezimena Dž. na direktora KJP ... d.o.o. S. pogrešno fakturom zadužio KJP ... d.o.o. i, kako to pravilno zaključuje prvostepeni sud, usmjerno da olakša položaj optuženog S. Dž. u postupku, zbog čega ni ovaj žalbeni prigovor nije prihvaćen.

Što se tiče žalbenih navoda branitelja optuženog S. Dž. da u konkretnom slučaju nije utvrđen nastanak štete za KJP ... d.o.o. S., ovaj sud ističe da ovako postavljen prigovor ne može dovesti u pitanje pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, jer je jasno da šteta nije nastupila kada je predmetno krivično djelo ostalo u pokušaju, odnosno, kako to proizilazi iz iskaza svjedoka V. M. i A. B., koje odbrana nije osporavala, one su se usprotivile kompenzaciji i podnijele krivičnu prijavu 2011. godine, da bi nakon toga od „Š. k.“ d.d. S. stigao pismeni zahtjev za storniranje spornih faktura.

Najzad, prigovor da se iz spornih faktura vidi da su iste izdate od „Š. k. n.“ d.o.o. S. a ne od „Š. k.“ d.d. S. sa kojim je KJP ... d.d. S. bio od ranije u poslovnoj saradnji, ne dovodi u pitanje pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pobijanoj presudi. Prije svega je bitno napomenuti da ne stoji tvrdnja da sporne fakture, a to su fakture br. i od godine, nisu izdate od „Š. k.“ d.d. S., kako to žalba pogrešno navodi, jer je uvidom u spis utvrđeno da je sporne fakture izdao upravo „Š. k.“ d.d. S., s tim što je namještaj isporučio „Š. k. n.“ d.o.o. S. po osnovu ugovora o komisionu sa „Š. k.“ d.d. S., što je i naznačeno na obje fakture. Odlučna je činjenica, po ocjeni ovog suda, da sporne fakture za plaćanje kupljenog namještaja ispostavlja „Š. k.“ d.d. S. i pokušava izvršiti prebijanje potraživanja iz ovog osnova sa ranijim dugovanjima koje je imao prema KJP ... d.o.o. S., a što je pravilno utvrđeno u tački I-1. izreke osuđujućeg dijela presude. Interni odnos i postojanje ugovora o komisionu između „Š. k.“ d.d. S. i „Š. k. n.“ d.o.o. S., po ocjeni ovog suda, ne isključuju mogućnost postojanja predmetnog krivičnog djela.

Osporavajući prvostepenu presudu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, kantonalni tužitelj u žalbi ističe da je prvostepeni sud pogrešno primjenio odredbu člana 62. KZ FBiH kada je optuženom izrekao uvjetnu osudu, jer smatra da se istom neće postići svrha uvjetne osude. Kantonalni tužitelj takođe smatra da je prvostepeni sud precijenio značaj olakšavajućih, dok otežavajuće okolnosti, koje se ogledaju u broju krivično-pravnih radnji i periodu izvršenja krivičnog djela, nisu dovoljno došle do izražaja u izrečenoj sankciji, te da u konkretnom slučaju ne postoje osobito olakšavajuće okolnosti koje bi ukazale da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja.

Vezano za navedene žalbene prigovore kantonalnog tužitelja, ovaj sud ističe da je iste razmotrio samo u odnosu na izrečenu krivičnopravnu sankciju za krivično djelo iz tačke I-1. osuđujućeg dijela izreke prvostepene presude, obzirom da je dio prvostepene presude koji se odnosi na tačku I-2. ovaj sud ukinuo i vratio predmet na ponovno suđenje zbog počinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupaka. Stoga, ispitujući žalbene prigovore u odnosu na tačku I-1. izreke prvostepene presude, suprotno žalbenim navodima, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud u pobijanoj odluci pravilno cijenio kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog S. Dž. da ranije nije osuđivan, da je porodičan i da se korektno držao na sudu tokom postupka i dao im pravilan značaj prilikom izricanja sankcije. S druge strane, obzirom da je ovaj sud ukinuo prvostepenu presudu u dijelu koji se odnosi na krivično djelo iz tačke I-2. izreke, otpala je ranije cijinjena otežavajuća okolnost u vidu brojnosti krivično-pravnih radnji, kao i mogućnosti da se uzme u obzir duži period izvršenja krivičnog djela, na što je kantonalni tužitelj ukazivao žalbom, obzirom da je preostala samo jedna tačka sa jednokratnom krivičnopravnom radnjom u osuđujućem dijelu presude.

Iako žalba branitelja optuženog nije sadržavala razloge za pobijanje odluke o krivičnopravnoj sankciji, ovaj sud je primjenjujući odredbu člana 323. ZKP FBiH, koja propisuje da žalba zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog povrede Krivičnog zakona podnesena u korist optuženog sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, ispitaio pobijanu presudu i u tom dijelu. Uzimajući u obzir olakšavajuće okolnosti za koje je utvrđeno da ih je prvostepeni sud pravilno cijenio, dok otežavajućih okolnosti iz već obrazloženih razloga nije bilo, ovaj sud nalazi da će se svrha

krivičnopравnih sankcija u konkretnom slučaju postići izricanjem uvjetne osude kojom se utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, koja se neće izvršiti ako optuženi u roku od 2 (dvije) godine od pravosnažnosti presude, ne počini novo krivično djelo, zbog čega je u dijelu odluke o kazni za krivično djelo iz tačke I-1. izreke, u tom smislu prvostepena presuda preinačena.

Žalbeni prigovor kantonalnog tužitelja da je prvostepeni sud, u smislu člana 315. stav 2. ZKP FBiH, iako su postojali zakonski uvjeti za to, nije izrekao mjeru sigurnosti oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, nije razmatran iz razloga što se isti mogao odnositi samo na tačku I-2. izreke presude, u kojoj je bila utvrđena visina štete pričinjena oštećenoj KJP ... d.d. S., a u kojem dijelu je prvostepena presuda ukinuta zbog utvrđene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, dok krivičnim djelom iz tačke I-1. izreke, obzirom da je ostalo u pokušaju, nije pribavljena imovinska korist.

Imajući u vidu iznesene razloge, ovaj sud je žalbu kantonalnog tužitelja u dijelu koji se odnosi na tačke I-1., II-3, II-4., II-6., II-7., II-8. i III-5. izreke, kao i žalbu branitelja optuženog S. Dž. u dijelu koji se odnosi na tačku I-1. izreke, odbio kao neosnovane i potvrdio prvostepenu presudu u tom dijelu.

Nasuprot tome, djelimičnim uvažavanjem žalbe kantonalnog tužitelja ukinuo je prvostepenu presudu u dijelu koji se odnosi na tačku I-2. izreke, i u tom dijelu je prvostepenu presudu vratio na ponovno suđenje prvostepenom sudu. U ponovljenom suđenju će prvostepeni sud otkloniti učinjenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na koju je ukazano ovom odlukom, pa će, nakon savjesne i potpune ocjene svih izvedenih dokaza, moći donijeti pravilnu i na zakonu osnovnu odluku.

U preostalom dijelu, a to se u konkretnom slučaju odnosi na odluku o troškovima krivičnog postupka, prvostepena presuda je ostala neizmjenjena.

Zapisničar
Živana Roić, s.r.

Predsjednik vijeća
Slavko Marić, s.r.